

Uføreytelser pr. 30 september 2007

Kvartalsvis statistikknotat fra Statistikk og utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet.
Notatet er skrevet av Nina Viten, nina.viten@nav.no.

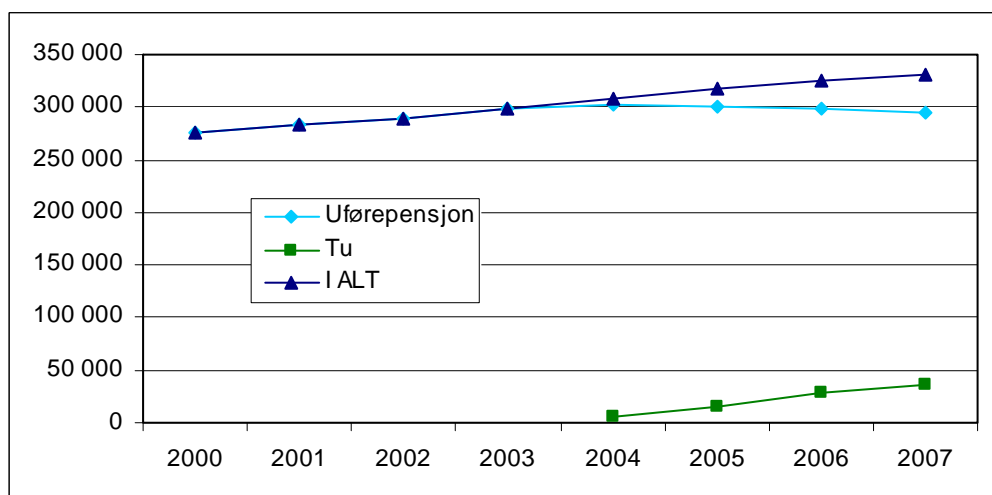
Økende antall, avtakende vekst

Økningen i antall uføremottakere fortsetter. Pr 30.09.07 var 331 493 personer mottakere av uføreytelser. Dette tilsvarer en økning på 5 562 personer fra utgangen av september 2006. Økningen fra 30.09.2005 til 30.09.2006 var på 8 766 personer. 11,0 prosent av befolkningen¹ var mottakere av uføreytelser pr. 30.09.2007, samme som året før. Figur 1 viser utviklingen i antallet uføre pr. 30.09.2000 til 30.09.2007, og fordelingen mellom tidsbegrenset uførestønad og uførepensjon.

Uføreytelse er et samlebegrep for tidsbegrenset uførestønad og varig uførepensjon. Tidsbegrenset uførestønad ble innført i januar 2004 og kan ha en varighet på 1-4 år. Formålet med innføringen av tidsbegrenset uførestønad er å redusere antallet nye uførepensjonister, og samtidig forebygge utstøting fra arbeidslivet og varig uførhet. Innføring av tidsbegrenset uførestønad markerer at mange har en lidelse hvor det er mulighet for bedring etter noe tid, slik at de kan komme tilbake til lønnet arbeid.

Siden innføringen av tidsbegrenset uførestønad har mottakere av denne stønaden økt og mottakere av varig uførepensjon blitt redusert. Fra 30.09.2006 til 30.09.2007 økte antallet på tidsbegrenset uførestønad med 8 867 personer. Samtidig ble antallet mottakere av uførepensjon redusert med 3 305 personer. Andelen som fikk tidsbegrenset uførestønad av totalt antall uføremottakere er 11,0 prosent pr. 30.09.2007. 30.09.2006 var andelen 8,5 prosent.

Figur 1. Antall personer med uføreytelser pr. 30.09.2000-2007

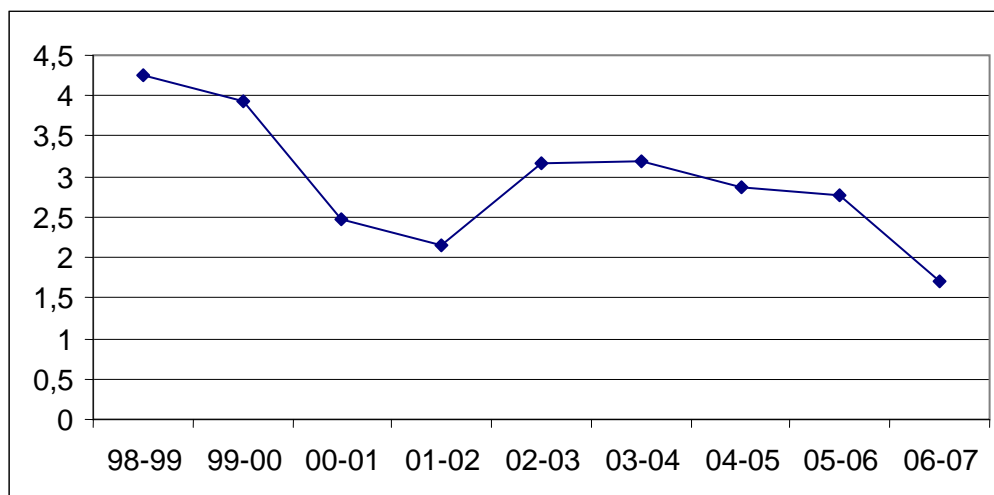

Kilde: NAV

Selv om antallet mottakere av uføreytelser er økende, har veksten avtatt siden 2004. Både økningen i antall og den prosentvise veksten er fallende. Fra 30.09.2005 til 30.09.2006 var veksten 2,8 prosent, mens fra 30.09.2006 til 30.09.2007 var den 1,7 prosent. Figur 2 viser den prosentvise endringen i veksten siden 1998.

¹ Befolkningen i alderen 18-67 år. 11/12 av 18-åringene og 1/12 av 67-åringene er inkludert.

Figur 2. Prosentvis vekst i antall mottakere av uføreytelser fra året før. Pr. 30.09.1998-2007

Kilde: NAV

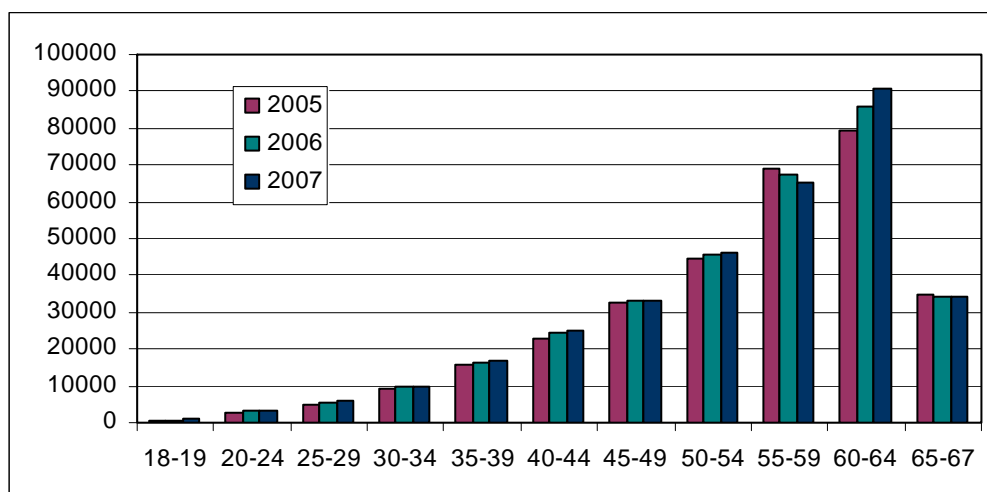
Alderssammensetningen i befolkningen forklarer mye av utviklingen i veksttakten. Det er et relativt stort antall uførepensjonister som når alderspensjonsgrensen i år, noe som isolert sett fører til en nedgang i antall uføremottakere sett i forhold til i fjor. Samtidig er det store fødselskull som nå er i en alder hvor sannsynligheten for å bli ufør er stor. Dette er en viktig grunn til at vi fortsatt har en økning i antall uføremottakere, selv om denne veksten er mindre enn i fjor.

Alder og kjønn

Den største økningen i antall mottakere av uføreytelser finner vi i aldersgruppen 60-64 år, som økte med 4 780 personer fra 30.09.2006 til 30.09.2007. Denne gruppen økte mest også året før. Aldersgruppen 55-59 hadde en nedgang i antall mottakere på 2 020 personer. Denne gruppen hadde også en nedgang året før. Den største prosentvise økningen var i aldersgruppene 18-19 og 20-24, med en økning på henholdsvis 7,7 og 9,7 prosent. Den høye prosentvise økningen er delvis grunnet at antallene er så lave for disse gruppene. Små økninger i antall slår derfor sterkt ut i prosentveksten. Antallet uføremottakere i disse to gruppene er henholdsvis 836 og 3 469 personer per 30.09.2007.

Flere yngre enn eldre mottar tidsbegrenset uførestønad. Pr. 30.09.2007 mottok 26,3 prosent av de uføre i aldersgruppene 18-49 tidsbegrenset uførestønad, og i aldersgruppene 50-67 mottok 4,9 prosent denne stønaden. Figur 3 viser antallet uføre i de forskjellige aldersgruppene de siste tre årene.

Figur 3. Antall mottakere av uføreytelser, etter alder. Pr. 30.09.2005-2007

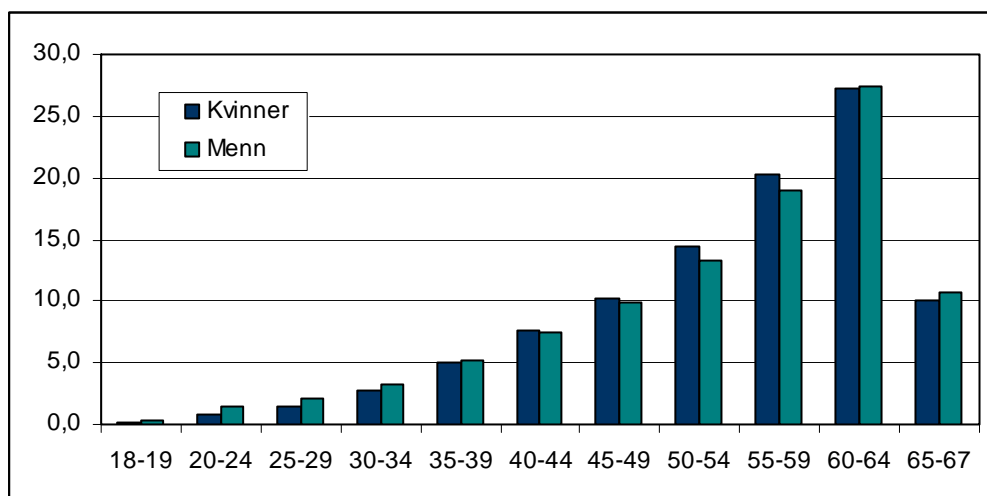
Kilde: NAV

Antall kvinnelige mottakere av uføreytelser øker mer enn antall mannlige. Fra 30.09.2006 til 30.09.2007 økte kvinnelige mottakere med 3 737 personer eller 2,0 prosent. Mannlige mottakere økte med 1 825 personer eller 1,3 prosent. Kvinner utgjorde pr. 30.09.2007 57,8 prosent av det totale antall uføremottakere, men en høyere andel av kvinnene var på gradert eller tidsbegrensede uføreytelser. 24,1 prosent av kvinnelige mottakere fikk graderte uføreytelser, mens 14,7 prosent av mannlige mottakere fikk graderte ytelser.

For tidsbegrensede uføreytelser var ikke forskjellene like store. 12,3 prosent av kvinnelige mottakere, og 9,2 prosent av mannlige fikk tidsbegrensede ytelser pr. 30.09.2007.

Den største økningen i uføreytelser var blant kvinner i alderen 60-64 år, hvor antallet økte med 2 942 personer eller 6,0 prosent fra 30.09.2006 til 30.09.2007. Figur 4 viser den prosentvise andelen kvinner og menn i de ulike aldersgruppene som mottok uføreytelser ved utgangen av september 2007.

Figur 4. Uføreytelser samlet, etter kjønn og alder. Pr 30.09.2007. Prosent

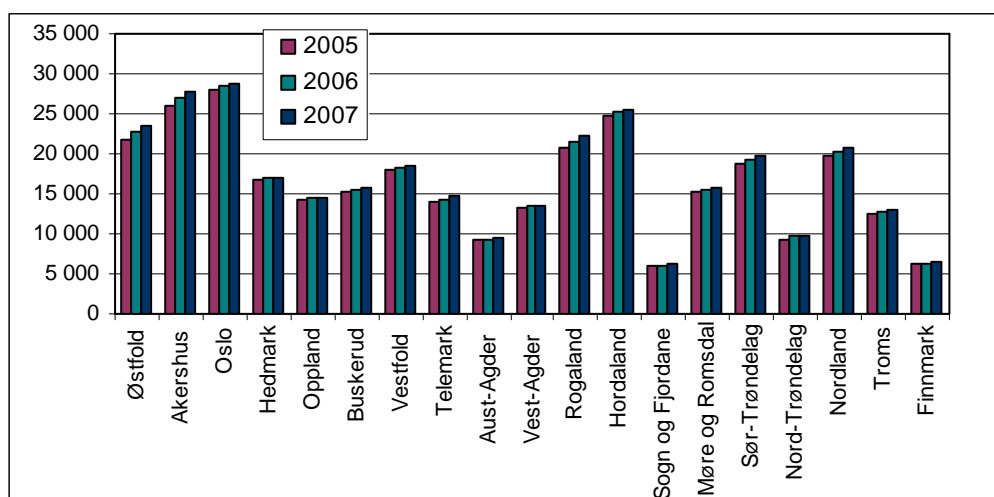

Kilde: NAV

Fylke

I alle fylkene har antall uføremottakere økt fra 30.09.2006 til 30.09.2007. Oslo hadde flest med 28 823 mottakere pr 30.09.2007, mens over perioden hadde Akershus størst vekst i antall med 790 flere uføre enn i fjor. Sogn og Fjordane hadde lavest antall mottakere med 6 192 pr. 30.09.2007, og Hordaland hadde lavest økning i antall med 32 flere siden i fjor samme tid. Økningen i Hordaland tilsvarte en 0,1 prosent vekst, og var den laveste vekstprosenten blant fylkene. Telemark hadde den største veksten i prosent. Antall uføremottakere her vokste med 3,5 prosent fra 30.09.2006 til 30.09.2007. Figur 5 viser uføremottakere i fylkene de tre siste årene.

Figur 5. Antall mottakere av uføreytelser, etter fylke. Pr 30.09.2005-2007

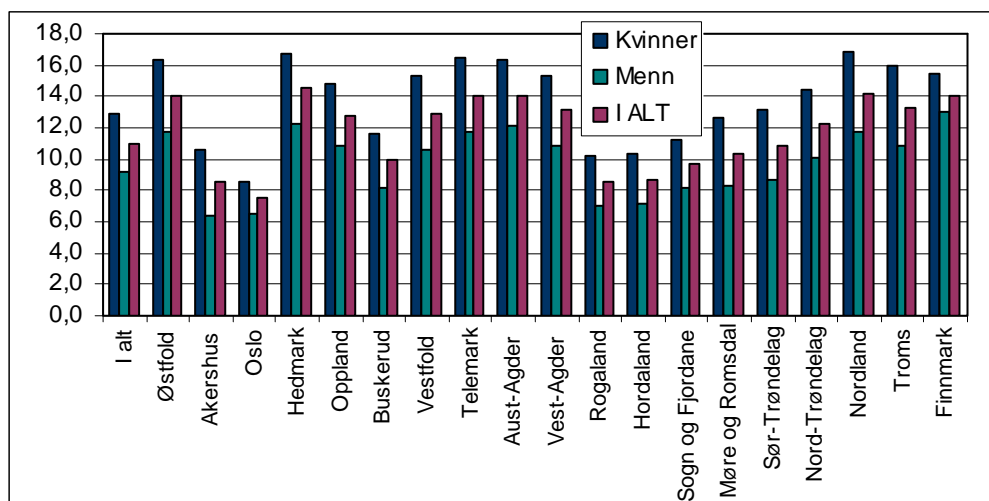

Kilde: NAV

Hedmark hadde høyest andel mottakere av uføreytelser som prosent av befolkningen pr. 30.09.2007. Andelen utgjorde 14,5 prosent av befolkningen i fylket. Oslo hadde lavest andel uføre, med 7,5 prosent mottakere i befolkningen pr. 30.09.2007. Telemark og Finnmark hadde størst økning som andel av befolkning. Men fra 30.09.2006 til 30.09.2007 var økningen bare 0,4 prosent. Vestfold, Vest-Agder og Hordaland opplevde samme periode et fall i andelen uføre. Hordaland falt mest med en 0,2 prosent reduksjon i antall uføre som andel av befolkningen.

I alle fylker var en større andel av den kvinnelige enn den mannlige befolkning uføre. Forskjellene var størst i Troms og Nordland hvor henholdsvis en 5,1 og 5,2 prosent høyere andel av kvinner enn menn var mottakere av uføreytelser. I Oslo var forskjellene lavest med 2 prosent høyere uføreandel blant kvinner enn menn. Figur 6 viser andel av befolkningen fordelt på kvinner og menn som var uføremottakere pr 30.09.2007.

Figur 6. Uføre som andel av befolkningen 18-67 år, etter fylke. Pr 30.09.2007. Prosent

Kilde: NAV

Merknad

Grunnet endringer i rutine for føringen av tilgangsstatistikken er oppdateringen av tilgangstallene utsatt. Disse vil bli publisert på et senere tidspunkt.